

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग चार-ब

वर्ष ६, अंक १३]

गुरुवार ते बुधवार, मे २१-२७, २०२०/वैशाख ३१-ज्येष्ठ ६, शके १९४२

[पृष्ठ ९, किंमत : रुपये २०.००

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमान्वये तयार केलेले (भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १४ मे २०२०

अधिसूचना

महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळे अधिनियम, १९६५.

क्रमांक संकीर्ण.२०२०/प्र.क्र. ६१/२०/एसडी-२.—महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळे अधिनियम, १९६५ (१९६५ चा महा.४१) याच्या कलम ३७ च्या पोटकलम (२) तसेच कलम ३६ द्वारे प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाशी विचारविनिमय केल्यानंतर, याद्वारे, महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळे विनिमय, १९७७ यामध्ये पुढीलप्रमाणे सुधारणा करीत आहे.—

१. (१) या विनियमास, महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळे (सुधारणा) विनियम, २०२० असे म्हणावे.

(२) ते १२ एप्रिल, २०२० रोजी अंमलात आले असल्याचे मानण्यात येतील.

२. महाराष्ट्र माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळे विनियम, १९७७ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मुख्य विनियम” असा केला आहे) याच्या विनियम ३५ मधील—

(१) पोट-विनियम (१) मध्ये—,

(अ) “मार्च किंवा एप्रिलमध्ये आणि ऑक्टोबर किंवा नोव्हेंबरमध्ये” या ऐवजी, “फेब्रुवारी-मार्च व जुलै-ऑगस्टमध्ये” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(ब) परंतुकांमध्ये, “विभागीय मंडळ” या शब्दाऐवजी “राज्य मंडळाच्या परीक्षा समितीच्या निर्णयानुसार विभागीय मंडळ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल;

(२) पोट-विनियम (२) ऐवजी, पुढील पोट-विनियम दाखल करण्यात येईल :—

“(२) विभागीय मंडळे, राज्य शासनाद्वारे, विनियमाद्वारे वेळोवेळी विहित करण्यात येईल त्याप्रमाणे, राज्य मंडळाच्या परीक्षा समितीच्या निर्णयानुसार, अशा अन्य परीक्षा घेतील.”;

(१)

(३) पोट-विनियम (२) नंतर, पुढील पोट-विनियम समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(३) साथीचे आजार, नैसर्गिक आपत्ती किंवा तत्सम कारणे याप्रकरणी, जर माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेच्या (इ. १० वी) एक किंवा अधिक विषयांची किंवा त्याच्या भागाची लेखी किंवा तोंडी/ प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन/तत्सम परीक्षा घेणे शक्य नसेल तर, राज्य मंडळाची परीक्षा समिती, राज्य शासनाच्या पूर्व मान्यतेने, अशी परीक्षा रद्द करण्यास सक्षम असेल.”.

३. मुख्य विनियमाच्या विनियम ५२ मधील,—

(१) पोट-विनियम (१) ऐवजी, पुढील पोट-विनियम दाखल करण्यात येईल :-

“(१) माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी, उमेदवाराने घेतलेल्या वैकल्पिक व शाळा प्रमाणपत्र विषयांपैकी प्रत्येक विषयामध्ये, उमेदवाराने किमान “क” श्रेणी प्राप्त केली पाहिजे.

वैकल्पिक तांत्रिक विषयांच्या बाबतीत (शाखा २), मंडळाकडून परीक्षा घेण्यात आली असेल अशा बाबतीत, उमेदवाराने, किमान ३५ टक्के गुण मिळविले पाहिजे.

ज्या विषयांना प्रत्येकी कमाल १०० गुण नेमून देण्यात आलेले आहेत अशा विषयांच्या बाबतीत, उमेदवाराने, प्रत्येक विषयामध्ये किमान ३५ गुण मिळविले पाहिजे आणि ज्या विषयांना प्रत्येकी १५० गुण नेमून देण्यात आलेले आहेत अशा विषयांच्या बाबतीत, प्रत्येक विषयामध्ये किमान ५२ गुण मिळविले पाहिजे.”.

(२) पोट-विनियम (२) नंतर, पुढील पोट-विनियम समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(२अ) (अ) सार्वत्रिक साथीचा आजार, नैसर्गिक आपत्ती किंवा तत्सम कारणे यामुळे विनियम ३५ च्या तरतुदीनुसार, माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षेच्या (इ. १० वी) एक किंवा अधिक विषयांची किंवा त्याच्या भागाची लेखी किंवा तोंडी/ प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन/ तत्सम परीक्षा रद्द केल्याच्या बाबतीत, रद्द केलेल्या परीक्षेच्या विषयाच्या/विषयांच्या/विषयाच्या भागाच्या व्यतिरिक्त, लेखी परीक्षा दिलेल्या विषयामध्ये/विषयांमध्ये/विषयाच्या भागांमध्ये, उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांची सरासरी विचारात घेऊन त्याचे रुपांतर परीक्षा रद्द केलेल्या विषयासाठी/विषयांसाठी/विषयांच्या भागासाठी नेमून दिलेल्या गुणांमध्ये करण्यात येईल आणि तेवढे गुण सदर एक किंवा अधिक विषयांसाठी किंवा विषयाच्या भागांच्या लेखी परीक्षेसाठी देऊन निकाल घोषित करण्यात येईल.

तथापि, असे सरासरी गुण विचारात घेऊन, रुपांतरीत केलेल्या गुणांसह संबंधित विषयास दिलेले एकूण गुण आणि विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेले किमान गुण, यापैकी जे अधिक असतील तितके गुण देण्यात येतील. याप्रमाणे वाढवावयाचे गुण, रद्द केलेल्या एक किंवा अधिक विषयांच्या किंवा त्याच्या भागाच्या लेखी परीक्षेमध्ये देण्यात येतील.

(ब) रद्द केलेल्या परीक्षेच्या विषया/विषयांव्यतिरिक्त, परीक्षा दिलेल्या विषयाच्या/ विषयांच्या तोंडी/ प्रात्यक्षिक /अंतर्गत मूल्यमापन/ तत्सम परीक्षा यामध्ये उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांची सरासरी विचारात घेऊन त्याचे रुपांतर परीक्षा रद्द केलेल्या विषय/ विषयांच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/ तत्सम परीक्षा यासाठी नेमून दिलेल्या गुणांमध्ये रुपांतर करण्यात येईल आणि तेवढे गुण एक किंवा अधिक विषयाच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/तत्सम परीक्षा यासाठी देऊन निकाल घोषित करण्यात येईल.

तथापि, असे सरासरी गुण विचारात घेऊन, रुपांतरीत केलेल्या गुणांसह संबंधित विषयास दिलेले एकूण गुण आणि विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेले किमान गुण, यापैकी जे अधिक असतील तितके गुण देण्यात येतील. याप्रमाणे वाढवावयाचे गुण, रद्द केलेल्या एक किंवा अधिक विषयांच्या किंवा त्याच्या भागाच्या तोंडी/ प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/तत्सम परीक्षा यामध्ये किंवा जर आवश्यक असेल तर, लेखी परीक्षेमध्ये देण्यात येतील.

(क) ज्या विषयाची परीक्षा रद्द केली आहे त्या विषयासाठी मंडळाकडे परीक्षेसाठी नोंदणी केलेले उमेदवार, वरील लाभासाठी पात्र असतील.

(ड) परीक्षा दिलेल्या ज्या उमेदवाराची उत्तरपत्रिका, परीक्षकाद्वारे/नियामकाद्वारे/मुख्य नियामकाद्वारे तिचे मूल्यमापन करण्यापूर्वी गहाळ/ खराब किंवा नष्ट झाली आहे अशा उमेदवारास वरील तरतुदी लागू असतील.”;

तथापि, परीक्षकाद्वारे/नियामकाद्वारे/मुख्य नियामकाद्वारे मूल्यमापन केल्यानंतर, उत्तरपत्रिका गहाळ/खराब किंवा नष्ट झाली असेल तर, त्यांच्या गुण पत्रिकेवरील गुण विचारात घ्यावे.”

(३) पोट-विनियम (३) मधील,—

(अ) खंड (अ) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

“(अ) सूट किंवा सूट (अनेक) मिळण्याचा दावा न करता परीक्षेस बसणाऱ्या उमेदवारांना, जर एखाद्या विषयामध्ये किंवा विषयांमध्ये उत्तीर्ण होण्याच्या प्रयोजनार्थ, त्याला २ किंवा ३ गुणांची (निर्धारित गुणांच्या २ टक्के) तूट असेल तर, खालील तपशीलात दिल्याप्रमाणे, गुणांचे आपोआप क्षमापण करण्यात येईल :—

१. १०० गुणांच्या विषयासाठी २ गुण.
२. १५० गुणांच्या विषयासाठी ३ गुण.
३. २०० गुणांच्या विषयासाठी ४ गुण.
४. अन्य विषयांसाठी निर्धारित केलेल्या गुणांच्या २ टक्के.

(ब) टीप १ मध्ये, परिच्छेद (२) मधील, उप-परिच्छेद (ब) ऐवजी, पुढील उप- परिच्छेद दाखल करण्यात येईल :—

“(ब) ज्या विषयांमध्ये उमेदवार उत्तीर्ण झालेला नाही (ज्यामध्ये खंड (३)(अ) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे, २ किंवा ३ किंवा तत्सम गुणांपेक्षा अधिक गुणांची तूट आहे) अशा उर्वरित अनिवार्य विषयांमध्ये उत्तीर्ण होण्याच्या प्रयोजनार्थ उमेदवारांस, कोणत्याही एका विषयांमध्ये दहा टक्क्यांपेक्षा (त्या विषयाच्या कमाल गुणांच्या) अधिक अनुग्रह गुण देण्यात येणार नाहीत या शर्तीस अधीन राहून, केवळ ३ विषयांपर्यंतच मर्यादित असलेले, कमाल २० अनुग्रह गुण देण्यात येतील.”.

(क) टीप २(ब) आणि पोट -विनियम (४) मधील, “नापास” या शब्दाऐवजी, “उत्तीर्ण न होऊ शकलेल्या” हे शब्द दाखल करण्यात येतील.

४. मुख्य विनियमाच्या विनियम ८२ मध्ये,—

(१) पोट -विनियम (१) मधील,—

(अ) “मार्च किंवा एप्रिलमध्ये आणि ऑक्टोबर किंवा नोव्हेंबरमध्ये” या शब्दांऐवजी “फेब्रुवारी-मार्चमध्ये व जुलै-ऑगस्टमध्ये” हे शब्द दाखल करण्यात येतील;

(ब) परंतुकामधील, “परीक्षा समिती” या शब्दांऐवजी “राज्य मंडळाची परीक्षा समिती” हे शब्द दाखल करण्यात येतील;

(२) पोट -विनियम (२) ऐवजी, पुढील पोट -विनियम दाखल करण्यात येईल :—

“(२) विभागीय मंडळे, राज्य मंडळाची परीक्षा समिती, विनियमाद्वारे, वेळोवेळी विहित करील अशा अन्य परीक्षा घेतील.”.

(३) पोट-विनियम (२) नंतर, पुढील पोट-विनियम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(३) साथीचे आजार, नैसर्गिक आपत्ती किंवा तत्सम कारणे याप्रकरणी, जर उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेच्या (इ. १२ वी) एक किंवा अधिक विषयांची किंवा त्याच्या भागाची लेखी किंवा तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/प्रकल्प/ तत्सम परीक्षा घेणे शक्य नसेल तर, राज्य मंडळाची परीक्षा समिती, राज्य शासनाच्या पूर्व मान्यतेने, अशी परीक्षा रद्द करण्यास सक्षम असेल.”.

५. मुख्य विनियमाच्या विनियम ९९ मध्ये,—

(१) पोट-विनियम (२) ऐवजी, पुढील पोट-विनियम दाखल करण्यात येईल :—

“(२) ज्या विषयासाठी एक/ दोन प्रश्नपत्रिका किंवा तोंडी/ प्रात्यक्षिक/ अंतर्गत मूल्यमापन/ प्रकल्प / तत्सम परीक्षा आहे, अशा विषयांमध्ये, असे सर्व गुण, उत्तीर्ण होण्यासाठी, विशेष योग्यतेसाठी किंवा विशेष प्राविण्यासाठी एकत्र करण्यात येतील.”.

(२) पोट- विनियम (२) नंतर, पुढील पोट- विनियम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(२अ) (अ) सार्वत्रिक साथीचा आजार, नैसर्गिक आपत्ती किंवा तत्सम कारणे यामुळे, विनियम ८२ अन्वये, उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र परीक्षेच्या (इ. १२ वी) एक किंवा अधिक विषयांची किंवा त्याच्या भागाची लेखी किंवा तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/ प्रकल्प/ तत्सम परीक्षा रद्द केल्याच्या बाबतीत, रद्द केलेल्या परीक्षेच्या विषयाच्या/विषयांच्या/विषयाच्या भागाच्या व्यतिरिक्त, लेखी परीक्षा दिलेल्या विषयामध्ये/ विषयांमध्ये/ विषयाच्या भागांमध्ये, उमेदवाराने मिळविलेल्या गुणांची सरासरी विचारात घेऊन त्याचे रुपांतर परीक्षा रद्द केलेल्या विषयासाठी/ विषयांसाठी/ विषयांच्या भागासाठी नेमून दिलेल्या गुणांमध्ये करण्यात येईल आणि तेवढे गुण सदर एक किंवा अधिक विषयांसाठी किंवा विषयाच्या भागांच्या लेखी परीक्षेसाठी देऊन निकाल घोषित करण्यात येईल.

तथापि, असे सरासरी गुण विचारात घेऊन, रुपांतरीत केलेल्या गुणांसह संबंधित विषयास दिलेले एकूण गुण आणि विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेले किमान गुण, यापैकी जे अधिक असतील तितके गुण देण्यात येतील. याप्रमाणे वाढवावयाचे गुण, रद्द केलेल्या एक किंवा अधिक विषयांच्या किंवा त्याच्या भागाच्या लेखी परीक्षेमध्ये देण्यात येतील.

(ब) रद्द केलेल्या परीक्षेच्या विषया/विषयांव्यतिरिक्त, परीक्षा दिलेल्या विषयाच्या/विषयांच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/प्रकल्प/तत्सम परीक्षा यामध्ये उमेदवाराने मिळवलेल्या गुणांची सरासरी विचारात घेऊन त्याचे रुपांतर परीक्षा रद्द केलेल्या विषय/विषयांच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/प्रकल्प/तत्सम परीक्षा यासाठी नेमून दिलेल्या गुणांमध्ये करण्यात येईल आणि तेवढे गुण एक किंवा अधिक विषयांच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/प्रकल्प/तत्सम परीक्षा यासाठी देऊन निकाल घोषित करण्यात येईल.

तथापि, असे सरासरी गुण विचारात घेऊन, रुपांतरीत केलेल्या गुणांसह संबंधित विषयास दिलेले एकूण गुण आणि विषयात उत्तीर्ण होण्यासाठी आवश्यक असलेले किमान गुण, यापैकी जे अधिक असतील इतके गुण देण्यात येतील. याप्रमाणे वाढवावयाचे गुण, रद्द केलेल्या एक किंवा अधिक विषयांच्या किंवा त्याच्या भागाच्या तोंडी/प्रात्यक्षिक/अंतर्गत मूल्यमापन/प्रकल्प/तत्सम परीक्षा यामध्ये किंवा जर आवश्यक असेल तर, लेखी परीक्षेमध्ये देण्यात येतील.

(क) ज्या विषयाची परीक्षा रद्द केली आहे त्या विषयासाठी मंडळाकडे परीक्षेसाठी नोंदणी केलेले उमेदवार, वरील लाभासाठी पात्र असतील.

(ड) परीक्षा दिलेल्या ज्या उमेदवाराची उत्तरपत्रिका, परीक्षकाद्वारे/नियामकाद्वारे/मुख्य नियामकाद्वारे तिचे मूल्यमापन करण्यापूर्वी गहाळ/खराब किंवा नष्ट झाली आहे अशा उमेदवारास वरील तरतुदी लागू असतील.

तथापि, परीक्षकाद्वारे/नियामकाद्वारे/मुख्य नियामकाद्वारे मूल्यमापन केल्यानंतर, उत्तरपत्रिका गहाळ/खराब किंवा नष्ट झाली असेल तर, त्यांच्या गुणपत्रिकेवरील गुण विचारात घ्यावे.”.

(३) पोट- विनियम (३) ऐवजी, पुढील पोट-विनियम दाखल करण्यात येईल :—

“(३) जो उमेदवार, एकाच व त्याच परीक्षेत उच्च माध्यमिक प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व विषयांमध्ये परीक्षेला बसतो असा उमेदवार, जर एका किंवा अधिक विषयांमध्ये अनुत्तीर्ण झाला तर, त्याची एका विषयातील किंवा अधिक विषयांतील तूट, एकूणात कमाल १५ गुणांपर्यंत परंतु कोणत्याही एका विषयांमध्ये १० टक्क्यांपेक्षा अधिक नसेल अशा गुणांपर्यंत क्षमापित करण्यात येईल. क्षमापित करण्याची ही सवलत, परीक्षा दिलेल्या विषयांपैकी केवळ ३ विषयांपर्यंतच मर्यादित असेल.”

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

राजेंद्र पवार,

शासनाचे उप सचिव.

SCHOOL EDUCATION AND SPORTS DEPARTMENT
Mantralaya (Annex), Mumbai 400 032, dated the 14th May 2020.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA SECONDARY AND HIGHER SECONDARY EDUCATION BOARDS, ACT, 1965.

No. Misc. 4020/ Cr. No. 61/ 20/ SD- 2.—In exercise of the powers conferred by sub-section (2) of section 37 read with section 36 of the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards Act, 1965 (Mah.XLI of 1965), the Government of Maharashtra, after consultation with the Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education, is hereby amends the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards Regulations, 1977, as follows, namely :—

1. (1) These regulations may be called the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards (Amendment) Regulations, 2020.

(2) They shall be deemed to have come into force on the 12th April 2020.

2. In regulation 35 of the Maharashtra Secondary and Higher Secondary Education Boards Regulations, 1977 (hereinafter referred to as the “the principal Regulations”),—

(1) in sub-regulation (1),—

(a) for the words “in March or April and October or November” the words “in February-March and July-August” shall be substituted;

(b) in the proviso, for the words “a Divisional Board” the words “a Divisional Board as per the decision of the Examination Committee of State Board” shall be substituted;

(2) for sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be substituted, namely :—

“(2) The Divisional Boards shall conduct such other examinations as per decision of the Examination Committee of State Board, prescribe by the State Government, by Regulation, from time to time.”;

(3) after sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be inserted, namely :—

“(3) In case of Epidemic illness, Natural disaster or similar reasons, if it is not possible to conduct written or oral/practical/Internal evaluation / similar examination for Secondary School Certificate Examination (Xth), for one or more subjects or its part, the State Boards Examination Committee is competent to cancel such examination, with prior approval of the State Government.”.

3. In regulation 52 of the principal Regulations,—

(1) for sub-regulation (1), the following sub-regulation shall be substituted, namely :—

“(1) To pass the Secondary School Certificate Examination, a candidate must secure at least ‘C’ Grade in each of the optional and School Certificate subject offered by the candidate. In the case of the Optional Technical subjects (Branch 2) wherein the examination is conducted by the Board, candidate must obtain minimum 35% marks. In the case of the subjects which have been allotted the maximum of 100 marks each, a candidate must obtain at least 35 marks in each subject and in the case of Subjects in which maximum of 150 marks have been allotted, a candidate must obtain at least 52 marks in each subject.”;

(2) after sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be inserted, namely :—

“(2A) (a) In case of cancellation of written or oral/ practical/ Internal evaluation/ similar examination for one or more subjects or its part of Secondary School Certificate Examination (Xth) as per provisions of the regulation 35, due to Epidemic illness, Natural disaster or similar reasons; an average of the marks obtained by the candidate in the written examination of appeared subject/ subjects/ part of subject, other than the subject/ subjects/ part of subject of cancelled examination will be converted into marks allotted for subject/ subjects/ part of subjects and result will be declared by awarding such marks to one or more subjects or part of subject.

However, taking into account such average marks, the total marks awarded to the subject concerned with the converted marks and the minimum marks required for passing the subject will be given whichever is higher. The marks to be raised for this will be given in written examination of one or more of the cancelled subjects or parts thereof.

(b) Average of marks obtained by the candidate in the oral/ practical/ internal evaluation/ similar examination of appeared subject/subjects, other than the subject/ subjects of cancelled examination will be converted into marks allotted for oral/ practical/ internal evaluation/ similar examination and result will be declared by awarding such marks to one or more subjects.

However, taking into account such average marks, the total marks awarded to the subject concerned with the converted marks and the minimum marks required for passing the subject will be given whichever is higher. The marks to be raised for this will be given in the oral/ practical/ internal evaluation/ similar examination or if required in written examination of one or more of the cancelled subjects or parts thereof.

(c) The candidates registered for the Board examination with subject for which examination is cancelled will be eligible for the above benefits.

(d) Above provisions will be applicable to the appeared candidate whose answer sheet is missing/ damaged or destroyed before its assessment by Examiner/ Moderator/ Chief Moderator. However, if answer sheet is missing/ damaged or destroyed after its assessment by Examiner/ Moderator/ Chief Moderator the marks from their mark list should be considered.”;

(3) in sub-regulation (3),—

(a) for clause (a), the following shall be substituted, namely :—

“(a) Candidates appearing without claiming exemption or exemptions shall be granted automatic condonation of marks if their deficiency for the purpose of passing in a subject or subjects is upto 2 or 3 marks (2 percent of determined marks) as detailed below :—

1. 2 Marks for the subject of 100 Marks.
2. 3 Marks for the subject of 150 Marks.
3. 4 Marks for the subject of 200 Marks.
4. 2 percent of determined Marks for other subjects.”;

(b) in note 1, in paragraph (2), for sub-paragraph (b), the following sub-paragraph shall be substituted, namely :—

“(b) The candidates shall also be granted for the purpose of passing in the remaining compulsory subjects in which candidate is not passed (wherein the deficiency is more than the limit of 2 or 3 or similar marks as indicated in clause (3)(a)) above up to the maximum of 20 grace marks limited to 3 subjects only, subject to the condition that, in any one subject not more than ten percent (of the maximum marks for that subject) grace marks shall be granted.”;

(c) in note 2 (b) and sub- regulation (4), for the word “failure” the words “not passed” shall be substituted.

4. In regulation 82 of the principal Regulations,—

(1) in sub regulation (1),—

(a) for the words “in March or April and October or November” the words “in February-March and July-August” shall be substituted;

(b) in the proviso, for the words “Examination Committee” the words “Examination Committee of the State Board” shall be substituted;

(2) for sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be substituted, namely :—

“(2) The Divisional Boards shall conduct such other examinations as the Examination Committee of the State Board may by Regulation, prescribe from time to time.”;

(3) after sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be inserted, namely :—

“(3) In case of Epidemic illness, Natural disaster or Similar reasons, if it is not possible to conduct written or oral/ practical/ Internal evaluation/ Project/ similar Examination for Higher Secondary Certificate Examination (XIIth) for one or more subjects or its part, the State Boards Examination Committee is competent to cancel such examination, with prior approval of the State Government.”.

5. In regulation 99 of the principal Regulations,—

(1) for sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be substituted, namely:—

“(2) In a subject for which there are one/ two papers or oral/ practical/ Internal evaluation/ Project/ similar examination, all such marks will be added together for pass, credit or distinction.”;

(2) after sub-regulation (2), the following sub-regulation shall be inserted, namely :—

“(2A)(a) In case of cancellation of written or oral/ practical/ Internal evaluation/ project/ similar examination for one or more subjects or its part of Higher Secondary Certificate Examination (XIIth) under the regulation 82, due to Epidemic illness, Natural disaster or similar reasons; average of marks obtained by the candidate in the written examination of appeared subject/subjects/part of subject, other than the subject/ subjects/ part of subject of cancelled examination will be converted into marks allotted for subject/ subjects/ part of subject and result will be declared by awarding such marks to one or more subjects or its part.

However, taking into account such average marks, the total marks awarded to the subject concerned with the converted marks and the minimum marks required for passing the subject will be given whichever is higher. The marks to be raised for this will be given in written examination of one or more of the cancelled subjects or parts thereof.

(b) Average of marks obtained by the candidate in the oral/ practical/ internal evaluation/ project/ similar examination of appeared subject/ subjects, other than the subject/subjects of cancelled examination will be converted into marks allotted for oral/ practical/ internal evaluation/ project/ similar examination and result will be declared by awarding such marks to one or more subjects.

However, taking into account such average marks, the total marks awarded to the subject concerned with the converted marks and the minimum marks required for passing the subject will be given whichever is higher. The marks to be raised for this will be given in the oral/ practical/ internal evaluation/ project/similar examination or if required in written examination of one or more of the cancelled subjects or parts thereof.

(c) The candidates registered for the Board examination with subject of which examination is cancelled will be eligible for the above benefits.

(d) Above Provisions will be applicable to the appeared candidate whose answer sheet is missing/ damaged or destroyed before its assessment by Examiner/ Moderator/ Chief Moderator. However, if answer sheet is missing/ damaged or destroyed after it assessment by Examiner/ Moderator/ Chief Moderator, the marks from their mark list should be considered.”;

(3) for sub-regulation (3), the following sub-regulation shall be substituted, namely :—

“(3) If a candidate, who appears in all the subjects required for obtaining the Higher Secondary Certificate at one and the same examination, fails in one or more subjects, his deficiency of marks in one subject or more, up to a maximum of 15 marks in the aggregate but not exceeding 10 percent marks in any one subject, shall be condoned. This concession of condonation shall be limited to 3 subjects only out of subjects offered.”.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

RAJENDRA PAWAR,
Deputy Secretary to Government.

CO-OPERATION, MARKETING AND TEXTILES DEPARTMENT

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated 13th May 2020.

NOTIFICATION

MAHARASHTRA CO-OPERATIVE SOCIETIES ACT, 1960.

No.URB1819/C.R.312/7-C.—In exercise of the powers conferred by section 28 of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (Mah.XXIV of 1961) read with Master Circular of Reserve Bank of India, *vide* No. RBI/2015-16/9, DCBR, BPD (PCB), MC. No 10/90. 18. 201/2015/16, dated the 1st July 2015 and in supersession of earlier Notification No. URB. 1801/C.R.53/7-C, dated the 31st October 2001, the Government of Maharashtra hereby specifies, the individual member of Urban Co-operative Banks shall hold total capital share up to the limit of one twentieth of the total paid up share capital of the Bank.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

ABHA SHUKLA,
Principal Secretary to Government.